Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. október 31.
(OR. en)

14269/22

LIMITE

CORLX 1024
CFSP/PESC 1470
COARM 224
CONUN 261

PUBLIC

JAVASLAT

Küldi:	az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője részéről Stefano SANNINO főtitkár
Az átvétel dátuma:	2022. október 31.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Tárgy:	Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslata a Tanácsnak – A Tanács határozata egy nemzetközileg elismert fegyver- és lőszerkezelési hitelesítési rendszer (AAMVS) kifejlesztésének támogatásáról a tiltott kereskedelem útján történő elterjedés megelőzése céljából

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a HR(2022) 253 számú dokumentumot.

Melléklet: HR(2022) 253

HR(2022) 253
Limited

EURÓPAI KÜLÜGYI SZOLGÁLAT

PUBLIC

Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslata a Tanácsnak

(2022. október 30.)

A Tanács határozata egy nemzetközileg elismert fegyver- és lőszerkezelési hitelesítési rendszer (AAMVS) kifejlesztésének támogatásáról a tiltott kereskedelem útján történő elterjedés megelőzése céljából

HR(2022) 253
Limited

PUBLIC

A TANÁCS (KKBP) 2022/... HATÁROZATA

[(2022.hh.nn.)]

egy nemzetközileg elismert fegyver- és lőszerkezelési hitelesítési rendszer (AAMVS) kifejlesztésének támogatásáról a tiltott kereskedelem útján történő elterjedés megelőzése céljából

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

(1) A Tanács 2018. november 19-én elfogadta a tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek elleni, „A fegyverállomány biztonságossá tétele, a polgárok védelme” című uniós stratégiát (a továbbiakban: a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégia). A kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégia útmutatást kíván nyújtani az integrált, kollektív és koordinált európai fellépéshez a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek terroristák, bűnözők és egyéb illetéktelen személyek általi illegális megszerzésének megakadályozása és visszaszorítása, illetve a jogszerű fegyverkereskedelem vonatkozásában az elszámoltathatóság és felelősségvállalás előmozdítása érdekében.

(2) A kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégia megállapítja, hogy a készletek nem megfelelő biztonsága az egyik legfőbb oka annak, hogy a fegyverek és a lőszerek a legális piacok helyett az illegális piacokra jutnak. Az Európai Unió és tagállamai vállalják, hogy segítséget nyújtanak más országoknak ahhoz, hogy javítsák az állami készletek kezelését és biztonságát azon nemzeti jogalkotási és közigazgatási keretek és intézmények megerősítésével, amelyek a kézi- és könnyűfegyverkészletek jogszerű szállítását és kezelését szabályozzák.

(3) Az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (UNODA) normákat és bevált gyakorlatokat dolgozott ki a kézifegyverek és az azokhoz szükséges lőszerek kezelésére vonatkozóan, így különösen a lőszerekre vonatkozó nemzetközi műszaki iránymutatásokat (IATG) és a – korábban nemzetközi kézifegyver-ellenőrzési normák (ISACS) néven ismert – a kézifegyver-ellenőrzés moduláris végrehajtási kompendiumát (MOSAIC). A kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégiában az Európai Unió kötelezettséget vállal arra, hogy ösztönzi és végrehajtja a szabványokat és bevált gyakorlatokat.

(4) A tiltott kézi- és könnyűfegyverek elleni ENSZ cselekvési program végrehajtásában elért előrehaladást áttekintő harmadik felülvizsgálati konferenciáján az ENSZ 2018. június 30-án záródokumentumot fogadott el, amelyben az államok megújítják elkötelezettségüket a kézi- és könnyűfegyverek illetéktelen kezekbe jutásának megelőzése és az ellene való küzdelem mellett. Az államok újólag megerősítették, hogy jelentősen fokozzák a kormányzatok kézi- és könnyűfegyver-készleteinek biztonságos, védett és hatékony kezelésére irányuló nemzeti erőfeszítéseiket, különösen a konfliktusok során és a konfliktust követő helyzetekben. Ezenfelül az államok elismerték, hogy a releváns nemzetközi szabványok alkalmazása megerősíti az ENSZ cselekvési programjának végrehajtását.

(5) A részes államok az ENSZ cselekvési program végrehajtásának vizsgálatát célzó, 2022. évi nyolcadik, kétévenkénti találkozójuk (BMS8) alkalmával nyugtázták a 76/233. sz. közgyűlési határozat alapján létrehozott nyitott munkacsoport létrejöttét, melynek célja, hogy új globális keret formájában politikai kötelezettségvállalásokat dolgozzon ki, amelyek megszüntetik majd a lőszerek teljes életcikluson át történő kezelése terén fennálló hiányosságokat.

(6) Az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendje megerősíti, hogy a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme elleni küzdelem számos fenntartható fejlődési cél eléréséhez szükséges, ideértve többek között a békével, az igazságszolgáltatással és az erős intézményekkel, a szegénység csökkentésével, a gazdasági növekedéssel, az egészséggel, a nemek közötti egyenlőséggel, valamint a biztonságos városokkal kapcsolatos célokat. Következésképpen a 16.4. sz. fenntartható fejlődési cél keretében minden állam elkötelezte magát amellett, hogy jelentős mértékben csökkentse a pénz és a fegyverek tiltott forgalmát.

(7) Az ENSZ Főtitkára a 2018. május 24-én benyújtott, „Közös jövőnk biztosítása” (1) című leszerelési programjában a hagyományos fegyverek túlzott felhalmozásának és tiltott kereskedelmének kezelésére, valamint a kézifegyverekkel kapcsolatos országszintű megközelítések támogatására szólított fel. Az Unió úgy határozott, hogy támogatja a program „A túlzott méretű és nem megfelelően kezelt készletek biztosítása” elnevezésű 22. cselekvését.

(8) Az ENSZ Közgyűlése 2017. december 4-én elfogadta a hagyományos lőszerek felesleges készleteinek felhalmozódásából eredő problémákról szóló 72/55. sz. határozatot. E határozat olyan nemzetközi, regionális és nemzeti szintű kezdeményezéseket támogat, amelyek rávilágítanak, hogy miként javítható a lőszerek fenntartható kezelése, többek között az IATG végrehajtása révén.

(9) Az ENSZ Közgyűlése 2021. december 24-én elfogadta a 76/233. sz. határozatot, amellyel nyitott munkacsoportot hozott létre, melynek célja, hogy új globális keret formájában politikai kötelezettségvállalásokat dolgozzon ki, amelyek megszüntetik majd a lőszerek teljes életcikluson át történő kezelése terén fennálló hiányosságokat.

(10) A Humanitárius Aknamentesítéssel Foglalkozó Genfi Nemzetközi Központ (GICHD) közreműködik az aknákkal kapcsolatos fellépésre vonatkozó nemzetközi előírások kidolgozásában, felülvizsgálatában és előmozdításában, valamint a lőszerkezelési tanácsadó

csoportja (AMAT) révén az IATG kidolgozásában, felülvizsgálatában és terjesztésében. Az AMAT a Genfi Nemzetközi Központ és az UNODA közös kezdeményezésére jött létre arra a helyzetre válaszul, hogy az államoknak sürgős segítségre van szükségük a lőszerek olyan biztonságos, védett és hatékony kezeléséhez, amely összhangban áll a IATG-vel.

(11) Az Európai Unió megvizsgálta egy a fegyver- és lőszerpolitika és gyakorlat állami és végfelhasználói szinten történő hitelesítésére szolgáló, nemzetközileg elismert rendszer létrehozásának lehetőségét. A (KKBP) 2021/2075 tanácsi határozattal módosított (KKBP) 2020/979 tanácsi határozat elfogadásával az EU megbízta az AMAT-ot, hogy dolgozzon ki egy nemzetközileg elismert fegyver- és lőszerkezelési hitelesítési rendszert (AAMVS) a tiltott terjesztés és a véletlenszerű robbanások megelőzése érdekében.

(12) Bár léteznek különböző nemzetközi normák, iránymutatások és bevált gyakorlatok a készletek kezelésére és biztonságára vonatkozóan, jelenleg nem létezik nemzetközileg elismert módszertan, amely biztosítékot tud nyújtani arra vonatkozóan, hogy egy harmadik ország vagy végfelhasználó képes-e megakadályozni, hogy fegyver- és lőszerkészletei illetéktelen kezekbe jussanak (a Fegyverkereskedelmi Szerződés 11. cikke). Egy a nemzetközi fegyverkezelési szabványoknak való megfelelés független hitelesítésére szolgáló, nemzetközileg elismert módszer lehetővé fogja tenni a fegyverkészletek kezelése tekintetében harmadik országoknak biztosított uniós segítségnyújtás hatásának mérését, egyúttal pedig elő fogja segíteni a fegyverkivitel ellenőrzésével összefüggésben végzett kockázatértékelést,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) A kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégia végrehajtása céljából e határozat célja, hogy az exportellenőrzéssel, valamint a nemzetközi együttműködéssel és segítségnyújtással foglalkozó érdekelt felek döntéshozatali eljárásainak javítása révén támogassa a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek biztonságos és védett kezelését célzó erőfeszítéseket.

(2) Az (1) bekezdés értelmében e határozat célkitűzései a következők:

a) működőképes AAMVS-rendszer létrehozása,

b) regionális szervezetek és tagállamaik arra irányuló erőfeszítéseinek ösztönzése, hogy saját AAMVS-t hozzanak létre.

(3) A projekt részletes leírását e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: a főképviselő) a felelős.

PUBLIC

(2)Az 1. cikkben említett projekt technikai végrehajtását a Humanitárius Aknamentesítéssel Foglalkozó Genfi Nemzetközi Központ (GICHD) és annak szakosodott szerve, a lőszerkezelési tanácsadó csoport (AMAT) végzi.

(3)A GICHD e feladatát a főképviselő irányítása mellett végzi. A főképviselő ennek érdekében megköti a szükséges megállapodásokat a GICHD-vel.

3. cikk

(1)Az Unió által finanszírozott projekt végrehajtására szolgáló pénzügyi referenciaösszeg [XXX] EUR.

(2)Az (1) bekezdésben meghatározott referenciaösszeggel finanszírozott kiadásokat az Unió általános költségvetésére vonatkozó eljárások és szabályok szerint kell kezelni.

(3)Az (1) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. E célból megköti a szükséges megállapodást a GICHD-vel. A megállapodásban elő kell írni, hogy a GICHD-nak biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát, annak nagyságrendjéhez mérten.

(4)A Bizottság igyekszik e határozat hatálybalépését követően mihamarabb megkötni a (3) bekezdésben említett megállapodást. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az ennek során felmerülő nehézségekről és a megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

(1)A főképviselő beszámol a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról a GICHD által rendszeresen elkészített leíró jelentések alapján. Ezek a jelentések képezik a Tanács által elvégzendő értékelés alapját.

(2)A Bizottság jelentést tesz az 1. cikkben említett projekt pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

(1)Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2)Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésében említett megállapodás megkötésének időpontját követően 36 hónappal hatályát veszti. Amennyiben azonban a megállapodás megkötésére a határozat hatálybalépését követő hat hónap elteltével nem kerül sor, úgy a határozat e hat hónap elteltével hatályát veszti.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök

PUBLIC